

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІНАНСИ

освітньо-професійна програма Фінанси, банківська справа та страхування
спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування
галузь знань 07 Управління та адміністрування
освітній ступінь бакалавр

Розробник: Краснікова О.М., доцент, кандидат економічних наук, доцент

Гарант: Безкровний О.В., доцент, кандидат економічних наук, доцент

Полтава
2021 р.

Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Фінанси
Назва структурного підрозділу	Кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач:</i> КРАСНІКОВА Оксана, кандидат економічних наук, доцент <i>Контакти:</i> ауд. 12 <i>e-mail :</i> oksana.krasnikova@pdaa.edu.ua
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Базові знання з економічної теорії; історії фінансів та фінансової науки; гроші та кредит

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни: вивчення сукупності фінансових відносин як специфічної форми суспільних відносин, підсистеми економічного базису, а також отримання студентами базових знань з питань теорії та практики фінансових відносин суб'єктів господарювання.

Основні завдання навчальної дисципліни: формування теоретичних знань та вироблення практичних навичок у сфері фінансово-кредитних відносин у взаємозв'язку з економічним механізмом функціонування виробництва в умовах, складових фінансової системи держави, форм і видів фінансових ресурсів, фінансової політики і науки, фінансового механізму, бюджету, податків, управління фінансами, фінансового ринку і фінансового контролю.

Компетентності:

Загальні:

ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК03. Здатність планувати та управляти часом

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК10. Здатність працювати у команді

ЗК12. Здатність працювати автономно.

Фахові:

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Програмні результати навчання:

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причиннонаслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави

ПР 24. Оцінювати процеси та явища, що відбуваються у фінансовобанківській сфері, на страховому ринку, у сфері залучення інвестицій та уявляти їх взаємозв'язок із механізмом формування, розподілу й використання фінансових ресурсів держави з використанням світового досвіду

Програма навчальної дисципліни:

Тема 1. Предмет фінансової науки як пізнання сутності фінансів.

Тема 2. Генезис і еволюція фінансів.

Тема 3. Становлення та розвиток фінансової науки.

Тема 4. Фінансове право і фінансова політика.

Тема 5 . Податки. Податкова система.

Тема 6. Бюджет. Бюджетна система.

Тема 7. Бюджетний дефіцит.

Тема 8. Державний кредит.

Тема 9. Місцеві фінанси. Бюджетний федералізм і фінансове вирівнювання.

Тема 10. Соціальні позабюджетні фонди

Тема 11. Фінанси суб'єктів господарювання

Тема 12. Фінанси домогосподарств

- Тема 13. Страхування. Страховий ринок
 Тема 14. Фінансовий ринок
 Тема 15. Фінансовий менеджмент
 Тема 16. Міжнародні фінанси
 Тема 17. Фінансова безпека держави
 Тема 18. Фінанси країн з розвинутою ринковою економікою
 Тема 19. Фінанси Європейського Союзу

Трудомісткість:

Загальна кількість годин - 225 год.

Кількість кредитів – 7,5.

Форма семестрового контролю – екзамен.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Робоча навчальна програма.

Структура курсу

Години лекції/практичні	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	Тема 1. Предмет фінансової науки як пізнання сутності фінансів	<ul style="list-style-type: none"> - Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. - Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем - Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні. - Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань. 	<p>Опитування 1 бал за кожен тему (загальна сума 10 балів, але не менше 6 балів)</p> <p>Виконання вправ на практичних заняттях 4 бали по темі 5, 6, 9, 11, 14 (20 балів, але не менше 12 балів)</p> <p>Розв'язування тестів 3 бали за теми 1, 4, 5, 6, 8, 9, 13, 15, 16, 17 (30 балів, але не менше 18 балів)</p> <p>Виконання завдань самостійної роботи (підготовка реферату - за семестр 2 реферати) 20 балів, але не менше 12 балів</p>
-/2	Тема 2. Генезис і еволюція фінансів	<ul style="list-style-type: none"> - Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. - Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансо- 	

		вої науки, особливості функціонування фінансових систем
2/2	Тема 3. Становлення та розвиток фінансової науки	<ul style="list-style-type: none"> - Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. - Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем
2/2	Тема 4. Фінансове право і фінансова політика	<ul style="list-style-type: none"> - Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. - Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем. - Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. - Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування. - Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів - Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань. - Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю за

		<p>безпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави</p> <ul style="list-style-type: none"> - Оцінювати процеси та явища, що відбуваються у фінансово-банківській сфері, на страховому ринку, у сфері залучення інвестицій та уявляти їх взаємозв'язок із механізмом формування, розподілу й використання фінансових ресурсів держави з використанням світового досвіду 	
2/6	Тема 5. Податки. Податкова система	<ul style="list-style-type: none"> - Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. - Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. - Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування. - Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів. 	
2/4	Тема 6. Бюджет. Бюджетна система	<ul style="list-style-type: none"> - Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. - Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх 	

		<p>структури.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування. - Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів. - Оцінювати процеси та явища, що відбуваються у фінансово-банківській сфері, на страховому ринку, у сфері залучення інвестицій та уявляти їх взаємозв'язок із механізмом формування, розподілу й використання фінансових ресурсів держави з використанням світового досвіду 	
2/2	Тема 7. Бюджетний дефіцит	<ul style="list-style-type: none"> - Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. - Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. - Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування. - Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей 	

2/2	Тема 8. Державний кредит	<p>поведінки їх суб'єктів.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. - Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. - Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування. - Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів. 	
2/6	Тема 9. Місцеві фінанси. Бюджетний федералізм і фінансове вирівнювання	<ul style="list-style-type: none"> - Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. - Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. - Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування. - Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей 	

2/2	Тема 10. Соціальні позабюджетні фонди	<p>поведінки їх суб'єктів.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. - Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. - Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування. - Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів. 	
2/6	Тема 11. Фінанси суб'єктів господарювання	<ul style="list-style-type: none"> - Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. - Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. - Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування. - Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей 	

		<p>поведінки їх суб'єктів.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення. 	
2/2	Тема 12. Фінанси домогосподарств	<ul style="list-style-type: none"> - Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. - Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. - Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування. - Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів. 	
2/2	Тема 13. Страхування. Страхувальний ринок	<ul style="list-style-type: none"> - Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. - Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. - Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування. - Вміти абстрактно мислити, 	

		застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.	
2/4	Тема 14. Фінансовий ринок	<ul style="list-style-type: none"> - Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. - Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. - Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування. - Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів. 	
-/2	Тема 15. Фінансовий менеджмент	<ul style="list-style-type: none"> - Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. - Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. - Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування. - Вміти абстрактно мислити, 	

		<p>застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань. - Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення. 	
2/2	Тема 16. Міжнародні фінанси	<ul style="list-style-type: none"> - Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. - Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. - Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні - Оцінювати процеси та явища, що відбуваються у фінансово-банківській сфері, на страховому ринку, у сфері залучення інвестицій та уявляти їх взаємозв'язок із механізмом формування, розподілу й використання фінансових ресурсів держави з використанням світового досвіду 	
2/2	Тема 17. Фінансова безпека держави	<ul style="list-style-type: none"> - Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. - Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх 	

		<p>структури.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування. - Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю за забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави 	
2/2	Тема 18. Фінанси країн з розвинутою ринковою економікою	<ul style="list-style-type: none"> - Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. - Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. - Оцінювати процеси та явища, що відбуваються у фінансово-банківській сфері, на страховому ринку, у сфері залучення інвестицій та уявляти їх взаємозв'язок із механізмом формування, розподілу й використання фінансових ресурсів держави з використанням світового досвіду 	
2/4	Тема 19. Фінанси Європейського Союзу	<ul style="list-style-type: none"> - Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. - Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. - Оцінювати процеси та яви- 	

		ща, що відбуваються у фінансово-банківській сфері, на страховому ринку, у сфері залучення інвестицій та уявляти їх взаємозв'язок із механізмом формування, розподілу й використання фінансових ресурсів держави з використанням світового досвіду	
--	--	---	--

Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – 20% від визначених балів за даний вид роботи. Перескладання (модулів, контрольних робіт) відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, довідка про стан здоров'я).

Політика щодо академічної доброчесності: списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять (лекцій, практичних занять курсу) є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік, карантин) навчання може відбуватись в он-лайн формі. Студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Уся література, яка викладачем надається виключно в освітніх цілях є без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.